

Els pobles d'Espanya conqueriran de nou la Repùblica i la democràcia, obrint nous camins pel millorament de la classe obrera i per llur marxa vers el Socialisme.

Organ Central del Partit Socialist Unificat de Catalunya
Nº 60 (Nova època) Donatiu 50 centims I de Maig 1948

! PRIMER DE MAIG DE 1948 !

Dia d'organització, unitat i lluita

Els treballadors de tots els països celebren avui la festa del treball, dia clàssica en què la classe obrera passa revista de llurs forces aparcant-les per les noves batalles.

Encara no fa gaires anys, el Ier. de Maig era únicament festejat per petits grups de pioners del món del peregrinatge, del món que ha de possuir fi a les guerres, l'explotació i la miseria, que avui es ja presenta per milions i milions d'éssers. Però en trenta anys les coses han canviat pregonant. La classe obrera triomfant en 1917 a la Rússia zarista, construí victoriósament, front a l'enemiga de la reacció mundial, el primer Estat socialist, la gran Unió Soviética, vencedora de l'Alemanya nazi i guia segur de tots els pobles en la lluita actual per la pau i la democràcia front als plans guerrers i de dominació de l'imperialisme. Als països de l'Est d'Europa, on els treballadors foren la força que esperonà la lluita contra els invasors alemanys, la classe obrera festeja aquest primer de Maig des de l'Govern, contemplant amb legítim orgull com pels seus esforços en la guerra i en la reconstrucció han conquestat una vida nova per llurs pobles que marxen amb pas ferm i segur vers el Socialisme. A la resta del món, els treballadors formen legions nombroses i organitzades garantitzant amb la seva lluita que la causa que simbolitza el Ier. de maig ha de triomfar inevitablement.

Tradicionalment, el Ier. de Maig ha sigut per als treballadors dels pobles d'Espanya, la data simbol de llurs lluites i aspiracions. Des de els temps de Pablo Iglesias i García Quejido, les enseñyes del primer de maig s'han agitat per a celebrar des de el 1917 d'associació, fins les importants millors de la legislació republicana; des de la protesta contra la guerra d'Africa fins l'alhesió a la causa republicana en els anys 37-38; la ira contra els assassins de Ferrer i el Rei del Sucre i el clam per la llibertat dels empresonats de la revolució d'Octubre del 34. Ni durant la dictadura de Primo de Rivera, la reacció pugué impedir que els treballadors celebressin llur jornada clàssica.

El falangisme terrorista pretengué acabar amb les tradicions revolucionaries de la nostra classe obrera i amb el Ier. de Maig, però fracassà igualment. En el rigor de la clandestinitat els obrers celebren llur data manifestant, cada any més virilment, llur repulsa al régime que culminà l'any passat en la vaga general dels treballadors vascos en la qual participaren més de 70.000 obrers, commovent fins els ciments el temple d'èdifici franquista.

La dictadura de Franco s'esfereix davant l'arribada del Ier. de maig i intensifica llurs mesures terroristes perquè sap que cap forma policial serà capaç d'aixafar una vaga com la vísca que es produeix simultàniament en diversos indrets d'Espanya. Però la classe obrera va aprofitar també en la vaga d'Euzkadi que d'hinc baix les condicions frumentaries, és possible lluitar i vèncer si les forces dels treballadors estan organitzades i unides.

La vaga del Ier. de Maig a Vasconia fou possible perquè els sindicats clandestins de la UGT i els Solidaris Vascos aconseguiren organitzar a milers de treballadors que liuraren nombroses lluites parcials de mena revindicativa. Mitjançant aquestes lluites s'adiestrà en el combat i la gran part dels treballadors de les indústries fonamentals establint-se la unitat i l'acció entre els sindicats clandestins. D'aquesta forma la jornada del Ier. de Maig pugué ésser planejada i dirigida per una direcció obrera i recolerta per tot l'antifranquisme vasc. L'organització i la unitat foren la base d'apoi de la gegantesca lluita dels obrers d'Euzkadi que constitueix una experiència inapreciable pels treballadors i els antifranquistes dels pobles hispànics.

PARAULES FAVORABLES A LA UNITAT I ACTITUDS CONTRARIES A LA MATEIXA

Amb el sincer propòsit de contribuir a què la crisi del Govern de la Generalitat tingüés la sortida més beneficiosa per a la lluita que Catalunya i tots els pobles hispànics menen incansablement contra la dictadura nazi-falangista per a recobrar la República i lliures llibertats, darrerament, i a instances nostres, tingueren lloc unes converses entre l'Esquerra Republicana i el nostre Partit.

Consistia el principal motiu de les mateixes, examinar la nostra proposta respecte a l'avinentesa de dirigir una declaració conjunta al Sr. Irla en la qual, segons el nostre criteri, deuria manifestar-se el següent:

"Necessitat urgent de la formació d'un nou Govern de la Generalitat amb la més amplia representació de les forces obreres, republicanes i antifranquistes de Catalunya, sobre la base d'un programa que incloués com a objectius fonamentals: 1er. Ajudar a enrobustir la unitat i la lluita contra el franquisme a l'interior de Catalunya; 2º, Contribuir a fortaleix la unitat entre les diverses forces democràtiques dels pobles hispànics i a la formació d'un Govern de gran concentració republicana i antifranquista que amb fermesa i resolució prengués en les seves mans la defensa de la República, la lluita contra Franco i la falange i tots els intents dels capitulaires i compromisaris orientats a impedir que a Espanya s'instauri un règim autenticament popular i democràtic, condició essencial perquè Catalunya recobi les seves llibertats".

Es inadmissible que una declaració recollint ho que és sentir unànim els demòcrates catalans, avalada pel P.S.U. i E.R.C., hagués pogut influir decisivament en l'ànim del President de la Generalitat i de les diverses forces catalanes a l'exili per arribar a la formació del Govern unitari que els interessos de Catalunya i de la República reclamen.

Per altra part, la declaració que proposavem a E.R.C., constituïa un magnífic punt de partida per la unió de tots els catalans a l'interior i la creació del Consell de la Resistència catalana, la manca del qual priva al nostre poble d'una direcció capaç de coordinar tots llurs esforços en el combat contra l'enemic franquista.

Malgrat llur reconeiximent de la justesa dels objectius de la nostra proposta, els delegats de ERC rebutjaren la proposició del P.S.U. abroquerant-se en un acord llur de no participar en accions o organismes unitaris que no incloguessin a totes les organitzacions antifranquistes.

Està clar que tal argument dels representants de ERC no passa d'ésser una excusa per desfugir la responsabilitat que entranya llur negativa, ja que la nostra proposta, tant respecte al Govern com al Consell de la Resistència, expressava amb claretat plena que ambdós organismes deurien integrar-se precisament amb el recolçament de totes les forces de l'antifranquisme català, o sia, anava dirigida a assolir aquella unitat de tots que ERC proclamà desitjar mentre amb llur actitud fa impossible. La unitat de tots serà el resultat de la lluita dels enemics de la unitat contra els enemics de la mateixa, i esperar que es produeixi fatalment és tant com acceptar d'antemà el triomf dels professionals de la divisió. Però, és més, si ERC té un acord que l'impegaix participar en accions o organismes parcialment unitaris, ? com s'explica els seus intents actuals de crear una mena de Federació de partits republicans catalans ?

El que succeeix en realitat és que els dirigents de ERC a l'interior, malgrat llurs sentiments i paraules a favor de la causa republicana, temen emporar una actitud contrària a la que mantenen alguns dels seus dirigents a l'exili, que secunden les maniobres de Prieto encaminades a aconseguir un compromís amb els franquistes per a imposar als pobles hispànics una monarquia i la servei de l'imperialisme estranger.

Coneixidors del sentir predominant republicà de la gran majoria dels homes à dones senzills de ERC, desitgem que el Consell Directiu d'ERC a l'interior tranquili amb llur negativa actitud actual per ocupar el seu lloc al nostre costat en la lluita per un règim verdaderament democràtic i republicà.

I assolir una unitat republicana i antifranquista de combat amb la ERC i les altres forces democràtiques de Catalunya, el P.S.U. seguirà dedicant part dels millors esforços.

EN EL JORN DE LA INDEPENDÈNCIA

S'ac compleix el 140 aniversari de la data en què es commemora la heroica lluita dels pobles d'Espanya contra Napoleó en l'anomenada guerra de la Independència de 1808-1812.

TREBALL celebra amb legítim orgull patriòtic la més gran epopeia nacional i rendeix respectuós homenatge a la memòria dels heroics alçats del Dos de Maig madrileny; dels vencedors de Bailén i Los Arapiles; dels somaltens catalans; dels guerrillers navarros; dels defensors dels setges de Saragosse i Giruma. Dediquem sentit record als Daoiz, Velarde, Agustina d'Aragó, l'alcaldesa de Móstoles, Filinfox, Alvaroz de Castro, l'Emperació, Mina el Mozo, i el Tambor del Bruch; als cents i cents de protagonistes d'aquella gesta incomparable. Oferim públic tribut a l'obra dels preclaris patriotes que, constituint les històriques Junes, organitzaren la victòria damunt els exèrcits estrangers jalonant, al mateix temps, els ciments de la democràcia espanyola quina més enlairada expressió prengué cos en la Constitució de Càdiz de 1812.

La guerra patriòtica que es commemora el Dos de Maig és un exemple de la força incontenible del poble espanyol quan està unit i se liura al combat amb decisió. Vencedor dins tota Europa, els exèrcits de Napoleó s'apoderaren sense lluita d'Espanya, vilment donada a l'invasor per la corrompuda monarquia borbònica i per les classes dirigents que pretenien afiançar-se en el Govern amb l'apoi de l'estrange. Els pobles d'Espanya quedaren totalment desarmats i indefensos en mans de l'enemic aquí, àdhuc després d'ésser destituïts, seguiren servint els reis i governants traidors reclamant dels espanyols sumissió vers els ocupants. El poble, però, començà la lluita i amb llur sols esforç foragítat del territori patri, després de quatre anys de lluita heròica, al més poderós exèrcit de l'època.

Eslevé el dos de Maig de 1948 quan el món sencer es veu amenaçat per l'expansionisme guerrer dels imperialistes americans i quan Espanya - peça codiciada de tote els conqueridors - usurpen el poder una clique de bandolers que fa dotze anys superaren en la traició als Godoy, Ferran i tots els afrancesats. Quan amb l'esperança de què l'intervenció americana eviti l'enfonsada de llur trontollant règim, els "adolarados" falangistes invitan una i altra vegada als conqueridors potencials a fer d'Espanya camp preferit de llur expansió econòmica i militar. Però les lliçons del passat proclamen rotundament que Espanya no és una illa hawaiana i que no és empresa fàcil sotmetre als pobles hispànics al joc estranger encara que a Madrid estiguin acimats en el Govern grups de traidors a sou dels moderns conqueridors.

El fervor patriòtic que el record del Dos de Maig inspira en tots els bons espanyols, es fon avui a la indignada ira que provoca la baixa actitud falangista front a la pressió imperialista i anquí, i estimula al combat que el nostre poble lliura per a asegurar la pau i la independència i Espanya mitjançant la instauració d'un règim democràtic i republicà. El nostre deure -el de tots els espanyols- per amb els martyrs del Dos de Maig de 1808 i amb els heroics de la guerra d'independència, no es redueix a venerar la seva memòria, sinó que presuposa el defensiu i conservar, àdhuc davant dels majors sacrificis, la independència i l'honor nacional que ells conquestaren i que la brutícia falangista hipoteca un poc cada minut. Unir-se i lluitar contra els perills exteriors i els traidors espanyols és, doncs, la més patriòtica forma de mantenir avui fidelitat a les virtuts que simbolitza el jorn quix aniversari commemoren.

.....

LA LLUITA GUERRILLERA ARREU D'ESPANYA

A Galícia, les forces guerrilleres segueixen atacant i assaltant els sicaris falangistes allà on els troben.

Darrerament, han tingut lloc diversos combats entre els guerrillers i els tricornis en el terme de Lleó i Galicia i altres llocs de la terra regió esmentada. Diverses voladures de ponts i altres punts importants, endemés de diferents atacs a catifes falangistes, han estat

EL PROTOCOL FRANCO-PERON

Les campanes del régime han estat llençades al vol amb motiu de la signatura del Protocol Franco-Peron. L'escargamelleix franquista al voltant d'aquest conveni, ultra de pretendre dissimular llur desencís per rebot de Truman a la decisió de la Cambra Americana a la incorporació d'Espanya al Pla Marshall, està dirigit principalmet a disfressar la sev verdadera significació, esperant que, al presentar-lo com un triomf, no copsin els espanyols la infama traició nacional que en l'esmentat pacte es consuma. La feina falangista consisteix en agitar la muleta mentres s'amague l'ensangrentat estoc amb què s'ha de donar a Espanya un altre cop baix.

Encara que sigui molt superficialment, analitzem nosaltres alguns aspectes de l'esmentat Protocol.

Per una banda, Peron concedeix a Franco un crèdit de 350 milions de pesos anyals fins 1951 per a financiar les compres falangistes de cereals en el país del Plata. Els assassins del régime, que amb aquesta sola operació destrozen tota possibilitat d'equilibri en el nostre comerç exterior, tenen la cara dura de presentar-lo com destinada a asegurar l'alimentació dels espanyols, quan tothom sap que ni un sol gràm de blat argentí es destinat a l'abasteciment de pa per al poble. El blat és el principal article de l'estraplerisme oficial i fins els nens de pit saben que així que arriba de l'argentina és reespedit a altres països. Si el blat importat i el que es cultiva a Espanya no hagués sortit del nostre país, d'acord amb l'administració honradament, la racion diària corresponer a cada espanyol segons don 180 grams d'escombreries guarnides amb un poc de farina. Sols amb la producció espanyola de blat es podria augmentar la racion a 300 grams diaris si es donés fi amb l'estrapero; i de donar fi a la política franquista, els camperols produirien tot el blat que Espanya necessita, tal i com esdevenia fins en l'any 1936. No es indispensable, per tant, la compra de blat argentí ni el blat argentí es destina a nutrit els espanyols. Així que aquesta part del Protocol no portarà cap avantatge per al nostre poble, assegurant solament el negoci dels diferents consorços torneros que estraperletzen el blat amb combinació amb el Govern franquista.

La segona part del conveni franco-peronista és molt més greu, car entraanya una vergonyant venta de la sobiranía nacional i supedita a l'estrangeur el futur de l'economia espanyola. Mai se'n havia signat voluntàriament un pacte per a compensar el crèdit argentí proclamant l'evidència de la traició dels espanyols que l'han signat. Quant els haurà pagat Peron?

En primer lloc, s'estableix la concessió a Peron d'una part del port de Càdiz. I, ultra això, se'l concedeix gratis, o sia, se li regalau un milió de metres quadrats de terrenys que venuts als preus corrents a Espanya valdrien més de doscents milions de pessetes. D'aquí en endavant, doncs, en comptes d'un Gibraltar en tindrem dos.

A una altra part del tractat es remarca que el valor en pessetes de les importacions argentines serà dipositat a Espanya en un compte a favor del Govern argentí, qui podrà invertir-les en el nostre país protegit per una serie de privilegis que s'ennumeran en dit Protocol. No cal remarcar que cadascú d'aquests privilegis són una punyalada a l'economia del nostre país. Per exemple, s'estableix que deuran construir-se en Espanya espanyoles cent mil tonelades de vaixells dins el terme de tres anys, el que significa que hauran de suspender's les construccions per a la flota espanyola i que es destinaran a les naus argentines materials i esforços que són imprescindibles per al normal desenvolupament de la nostra vida econòmica.

Encara, però, més greu és un altre apartat que regula la inversió a Espanya dels saldos favorables a l'Argentina en empreses que segons dia explicitament el conveni "impulsin la producció espanyola en coordinació amb les necessitats de l'economia argentina".

Resumint, una part important de l'activitat econòmica espanyola, començant pels astillers, deixaran de treballar dins del marc de les conveiñències nacionals per a fer-ho segons interès a l'equip peronista, qui per a major comoditat, disposari en Espanya mateix d'un port argentí per alimentar el seu criminal estraperlo i la nostra Pàtria seguirà enfonsant-se en la desorganització i el caos que la dictadura franquista provoca, fins que la lluita del poble donqui fi amb els responsables de la ruina espanyola i porti la vida nacional de nou a la normalització democràtica i republicana.

CAMPANYA PRO "TRABALL"

Relació de donatius rebuts:

Suma anterior.....	4.125 pessetes
Un militant del Partit.....	30 "
Grup Afare.....	400 "
"Dolors Ibarri".....	875 "
"Comunicacions".....	5 "
Tres amics.....	125 "
Grup de simpatitzants.....	50 "
Visca Catalunya!.....	100 "
Per la República.....	25 "
U.U.....	50 "
Visca el PSU le CI.....	100 "
Un republicà de tota la vida.....	50 "
Un militant.....	120 "
Grup "Galan".....	104 "
"Girabau".....	200 "

Suma insèguix. .... 5.454 "

!! SEGUIM MOBILITZANT-NOS PER A SALVAR LA VIDA DELS 80 ANTI FRANQUISTES !!

A la crida feta per la Delegació del nostre Partit per tal d'impelir que 80 patriotes siguin jutjats per "Consell Sumarísim" i contra 16 dels quals els botxins falangistes demanen pena de mort, l'Esquerra Republicana, la U.G.T. de C., l'A.F.A.R.E., la J.S.U. i altres organitzacions i grups antifranquistes s'han fet resó d'aquesta crida enviant-hi nombroses lletres als representants estrangers a la nostra ciutat, a organismes oficials i personalitats influents. A l'exterior també els nostres compatriotes s'han mobilitzat. Igualment, aquesta humanitària campanya ha estat enrobustida pels centenars de lletres que collectivament o individual han dirigit els treballadors des de tots els llocs de treball.

No obstant, però, destacar aquests resultats afalagadors, nosaltres ens veiem en l'obligació d'insistir en la mateixa, davant el perill que segueix existent damunt els mencionats patriotes empronsosats.

Són 16 penes de mort que demanen, endemés d'altres abrumadores condemnès d'empronsionament. Els patriotes Angel Carrero, Pere Valverde, Mamen Mestres, Wilson Batlle, Joaqi Puigdemunt, Ferran Rius, Esteve Arias, Carles Martinez i fins a completar el nombre d'aquestes condemnades, són damunt els quals s'els vol aplicar aquesta pena.

!! Cal salvar-los !! !! Impedim aquesta matança colectiva que la canalla feixista prepara contra la democràcia !! !! Seguim pressionant davant de les autoritats falangistes perquè siguin processats per procediment judicial ordinari !! !! Seguim denunciant-lo als representants i corresponsals estrangers !!

Primer de Maig.....

La lliçó de la vaga vasca guia avui als treballadors catalans que festean el 1er. de Maig reforçant els Sindicats de la UGT, multiplicant els Comités d'Enllaç CNT-UGT-PSU, presentant a les empreses llurs demandes d'augment de salari apòlies en la disminució de rendiment o l'atur. La data del treball deu obrir una nova etapa en la organització i el reforçament de la UGT i en la unitat d'acció entre ugetistes i cenetistes, condicions indispensables per a transformar en un moviment organitzat les vagues i protestes que la nostra classe obrera ve realitzant. Amb organització, unitat i combat estarem en condicions de defendre amb avantatges els nostres salaris i la nostra força i lluita esperorà al combat a tots els antifranquistes.

! Visca el 1er. de Maig! ! Visca la República!

PROTESTA I VAGA DE DISMINUCIÓ DE LA PRODUCCIÓ DELS OBRERS DE LA CONSTRUCCIÓ DE LA FÀBICA PIRELLI DE VILANOVA I GELTRÚ

Fa unes setmanes, els treballadors del ram de la construcció de l'empresa "Fomento de obras y construcciones", que treballen en la fàbrica Pirelli de Vilanova i Geltrú, presentaren unes demandes de millor dels seus esquifits sous.

Al no ser-lis ateses les mateixes, decidiren treballar sols vuit hores de les deu que venen obligats a fer com a jornada mínima de treball diari i aprofitar aquestes per realitzar algun treball en altres llocs on eren millor renumerats.

Assabentada l'empresa de la finalitat perseguida pels obrers en aquesta reducció de la jornada de treball i obligar-los a que estiguessin les deu hores que tenien imposades, canviaren aleshores els horaris. Els treballadors davant d'aquestes mesures no s'inmutaren i respongueren narrant a la vaga de disminució de producció, amb tanta eficacia, que al cap d'uns dies l'empresa es veié obligada a concedir un augment de quatre pessetes diaries.

Si bé els obrers s'han incorporat al treball després d'haver assolit aquest parcial triomf, llur descontent segueix essent gran per considerar que el jornal i augment és insuficient per a cobrir les més elementals necessitats.

Tenen tota la raó els treballadors! El que cal, és que extriant les positives ensenyances que la lluita dóna per aconseguir el triomf en qualsevol acció reivindicativa, segueixin fèrme en les seves primitives demandes i, de no obtenir-les, vagin a la vaga amb unió i resolució.

ELS OBRERS DE LA FÀBICA PIRELLI EXIGEIXEN TAMBE L'AUGMENT DE LLURS SOUS

Seguint l'exemple dels treballadors de la construcció, els d'aquesta empresa també presentaren unes peticions de millors que de bon antuvi, la direcció es resistia a concedir. Davant de la resolució dels treballadors d'anar a la vaga si les mateixes no eren ateses, la direcció no tingué altre remei que concedir certs augmentos.

Aquestes millors, però, no han alcançat a tots els treballadors, jaix que el més gran nombre, que són els peons, s'ha negat a accedir als augmentos que aquests, així mateix, l'havien presentat.

Cal, doncs, obrers de la Pirelli, no conformar-se-hi en la solució arbitraria que la direcció a establir en les demandes plantejades. Tots units aneu al plantejament de la vaga, única forma d'aconseguir que tots, absolutament tots els obrers de l'empresa Pirelli gaudexin d'unes legítimes i apremiantes millors econòmiques per a fer front a la fam i la miseria dels explotadors i assassins franquistes.

.....

LES ACCIONS OBRERES A EUZKADI

A Deusto, els obrers de la factoria Pastor demanaren els fos augmentat en un 25 per 100 llur sou. Els patrons es resistien a concedir-ho, però davant la fermesa dels treballadors en mantenir llurs demandes, accediren a fer augment d'un 20 per 100.

.....

A Ansaldo, una vaga que durava des de feia un mes, ha estat guanyada pels obrers amb el consegüent millorament dels salaris que guarden.

...